

Oponentský posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Karolína Durdová

Název práce: Komentovaný překlad: Mario Vargas Llosa: Diario de Irak

Vedoucí práce: PhDr. Vanda Obdržálková, Ph.D.

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlepy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	1
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	6

Studentka si vybrala vysoce náročný text, v němž se pojí literární kvalita (autor je významný spisovatel, nositel Nobelovy ceny za literaturu) s odkazy na irácké realie. Překlad je velmi vyzrálý, stejně jako teoretický komentář je suverénní a přesvědčivý. Ke komentáři mám jen několik drobných dílčích připomínek: ve výčtu funkcí podle Jakobsena by se možná mohla uvést i funkce metajazyková – na poslední fotografii totiž poznáme přímo Vargase Llosu, který sám o sobě napsal text s názvem „Cizinec“, čímž do reportáží přidal autoreferenci s oblíbeným tématem úvah o smyslu psaní a vyprávění. Jelikož text má výraznou poetickou funkci, pokusila bych se zachovat všechna sáhodlouhá MVLL souvětí, byť je to velmi obtížné (a Durdová přesvědčivě vysvětluje, proč je v několika málo případech rozdělila na kratší celky); podobně bych zachovala interpunkci včetně středníků a dvojteček, jak je třeba při překladu beletrie. Na str. 48 Durdová vysvětluje, proč došlo k opravě „omylu“ v textu – myslím však, že v originále chyba není, jen byl mylně interpretován (viz. str. 48: „el jefe de los tres policías“ znamená „velitel tří policistů“, přičemž sám je jedním z nich – tři policisté, z toho jeden velitel a dva podřízení: proto je počet tři v následující větě správný); v informaci o autorovi, od něhož byla většina děl přeložena do češtiny, bych uváděla kromě španělských knih i jejich překlady. K úvaze pak navrhuji přepis vlastních jmen: Durdová velmi správně uvádí irácká místní jména i jména stran či známých osobností v zavedeném českém přepisu; podle stejného principu by se měla přepsat i vlastní jména; např. „Kadhim“ by měl být zřejmě „Chádím“ – ale to už přesahuje bakalářskou práci, je to jen připomínka k případnému překládání beletrie.

V textu překladu jsem našla několik drobných významových odchylek – hned na str. 7 „tyto stezky“ (veredas) – má být chodníky; „oficial“ je důstojník, nikoli voják; brýle „de coqueto diseño“ nejsou „dobře padnoucí“ (str. 9); na str. 20 má být „před dvanácti lety“, nikoli dvěma („doce“); místo podivně znějící věty „podotýká s kamennou tváří; sálá z ní síla a vypadá, jako by její tělo bylo napěchováno zoufalstvím“ má být „její tvář vypadá jako z rákosu: tvrdá a jakoby seschlá zoufalstvím“ – o těle v originále není řeč, navíc nemůže být vidět, je zahalené. „Tablero de fortuna“ (18) nejsou „všelijaké kartony na klíně“, ale „improvizovaná psací deska“, případně stačí říct „vyplňují na kolena“. Další návrhy vyznačuji v textu.

Stylisticky je překlad velmi pěkný, jen místy by mohl být věrnější – zejména z hlediska uměleckého překladu: tam, kde se autor vyjadřuje metaforou, metaforu nechat (na str. 7 – „los ubicuos Alí Babás“ – musí se nechat stejně obrazně, „všudypřítomní Alíbabové“ – čtenář přece pohádku zná, nelze „dovysvětlit“ „všudypřítomní kriminálníci známí jako Alíbabové“: to je MVLL obraz, ne že jsou tak známí. Určitě je třeba zachovávat přímou řeč, která je typickým prostředkem umělecké prózy, nelze ji předělat na vedlejší větu v rámci vypravěčovy řeči (str. 13); podobně bych nezeslabovala záměrně silná vyjádření. O dalších drobných připomínkách vyznačených v textu můžeme vést debatu při obhajobě.

Celkově překlad přesahuje požadavky na bakalářské práce a po drobných úpravách by mohl vyjít tiskem. Navrhuji klasifikovat výborně.

V Praze dne: 12. června 2017

Oponent práce: PhDr. Anežka Charvátová

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě